Lieta Nr. A420514013

(A1680-14/1)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2014. gada 17. aprīlī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I. Freimane,

piedaloties pieteicējam /pers. D/ un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iekšlietu ministrijas pārstāvei /pers. L/ un Nodrošinājuma valsts aģentūras pārstāvei /pers. M/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ (turpmāk – pieteicējs) pieteikuma par Iekšlietu ministrijas 2013. gada 1. augusta lēmuma Nr. 1-66/45 atcelšanu, par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par valsts civildienesta attiecību nodibināšanu un /pers. D/ iecelšanu amatā, par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu un par personiskā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu 17 074,46 *euro* (12 000 latu) apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] Nodrošinājuma valsts aģentūra (turpmāk – NVA) 2012. gada 11. aprīlī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" izsludināja atklātu konkursu uz vakanto administratīvās nodaļas juriskonsulta (ierēdņa) amatu (turpmāk – Konkurss).

Pieteikumu konkursam iesniedza arī pieteicējs.

[2] Pēc Konkursa trešās kārtas NVA 2012. gada 7. jūnijā pieņēma lēmumu Nr. 17-3/3449, kurā informēja pieteicēju, ka viņš nav ieguvis augstāko punktu skaitu un ka viņa turpmākā dalība Konkursā tiek izbeigta.

Savukārt, tā kā Konkursa uzvarētāja un arī pretendente, kam bija otrs lielākais punktu skaits, atteicās ieņemt vakanto amatu, Konkurss tika izbeigts.

[3] Pieteicējs vērsās ar iesniegumu Iekšlietu ministrijā, kura 2013. gada 1. augusta lēmumā Nr. 1-66/45 norādīja, ka NVA lēmums ir

tiesisks, kā arī nav konstatēta aģentūras prettiesiska faktiskā rīcība, līdz ar to ir noraidāms arī pieteicēja prasījums par mantisko zaudējumu, personiskā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Iekšlietu ministrijas lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[3.1] Konkursa komisija amata pretendentu iesniegtos dokumentus un to atbilstību vakantajam amatam ir izvērtējusi atbilstoši Konkursa nolikumā noteiktajiem kritērijiem un kārtībai, kā arī atbilstoši sludinājumā „Latvijas Vēstnesis" noteiktajiem kritērijiem.

[3.2] Konkursa uzvarētājai bija augstāks kopējais vērtējums (27,125 punkti pret pieteicēja 24,375 punktiem), līdz ar to Konkursa komisijai nebija nepieciešama papildu motivācija minētās pretendentes izvirzīšanai vakantajam amatam.

[3.3] Konkursa uzvarētāja atteicās no vakantā amata, turklāt pretendente, kam bija otrs lielākais punktu skaits (27 punkti), arī atteicās ieņemto amatu, tādēļ konkurss tika izbeigts, jo Konkursa nolikuma 24. punktā noteikts, ka konkurss tiek izbeigts, ja pirmie divi konkursa uzvarētāji atsakās ieņemt amatu.

[3.4] Tā kā NVA direktors nepieņēma lēmumu par izvēlētā pretendenta iecelšanu amatā, iestāde nav pārkāpusi lēmuma publicēšanas pienākumu.

[3.5] Neiekļaujot apstrīdētajā lēmumā Administratīvā procesa likuma 67. panta otrajā daļā norādītos nosacījumus, nav ietekmēts apstrīdētā lēmuma saturs. Pretendentu vērtēšana Konkursā ir notikusi objektīvi un atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.

[3.6] Uz pieteicēja lūgumu nodrošināt tiesības iepazīties ar Konkursa dokumentāciju ministrija norāda, ka Konkursa dokumentu pieejamība skatāma Fizisko personu datu aizsardzības likuma un Informācijas atklātības likuma ietvaros.

[3.7] Tā kā apstrīdētais lēmums ir tiesisks un nav konstatēta NVA prettiesiska rīcība, prasījums par mantisko zaudējumu un par personiskā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu ir noraidāms pilnībā.

[4] 2013. gada 9. septembrī tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Iekšlietu ministrijas 2013. gada 1. augusta lēmumu, kā arī Iekšlietu ministrijas un NVA faktisko rīcību.

2013. gada 15. novembrī tiesā saņemts pieteikuma precizējums, kurā pieteicējs lūdz:

[4.1] atzīt par prettiesisku un atcelt NVA 2012. gada 7. jūnija vēstulē ietverto lēmumu un NVA lēmumu par Konkursa izbeigšanu.

[4.2] Atzīt par prettiesisku un atcelt Konkursa nolikuma 24. punktu daļā par konkursa izbeigšanu.

[4.3] Atzīt par prettiesisku NVA faktisko rīcību Konkursā, tostarp nepieņemot lēmumu par pretendenta iecelšanu amatā un liedzot pieteicējam tiesības iepazīties ar Konkursa dokumentāciju, un Iekšlietu ministrijas faktisko rīcību apstrīdēšanas procesā.

[4.4] Noteikt pienākumu Latvijas Republikai izdot administratīvo aktu par valsts civildienesta attiecību nodibināšanu ar pieteicēju un pieteicēja iecelšanu amatā, sākot ar dienu, kad otrs pretendents atteicās ieņemt vakanto amatu.

[4.5] Noteikt pienākumu Latvijas Republikai izmaksāt atbilstīgu atlīdzību par NVA un Iekšlietu ministrijas nodarīto mantisko zaudējumu (ņemot vērā inflāciju), ko veido atlīdzība Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma izpratnē no dienas, kad otrs pretendents atteicās ieņemt vakanto amatu, līdz dienai, kad tiks izdots administratīvais akts par civildienesta attiecību nodibināšanu un pieteicēja iecelšanu amatā.

[4.6] Atzīt, ka NVA un Iekšlietu ministrija administratīvajā procesā ir pārkāpusi atšķirīgas attieksmes aizliegumu.

[4.7] Noteikt pienākumu Latvijas Republikai izmaksāt atbilstīgu atlīdzību par NVA un Iekšlietu ministrijas nodarīto morālo kaitējumu un personisko kaitējumu 12 000 latu apmērā.

[5] Paskaidrojumā tiesai Iekšlietu ministrija neatzīst pieteikumu un paskaidro, ka pieteicējs nav norādījis jaunus apsvērumus un argumentus. Tā kā Iekšlietu ministrija savā 2013. gada 1. augusta lēmumā ir analizējusi pieteicēja argumentus un sniegusi savu viedokli, ministrija norāda, ka tai papildus nekas nav paskaidrojams.

[6] Paskaidrojumā tiesai NVA pievienojas Iekšlietu ministrijas 2013. gada 1. augusta lēmumā norādītajiem argumentiem un uzskata, ka pieteicēja pieteikums nav pamatots.

[7] 2014. gada 13. februārī pieteicējs tiesai iesniedza pieteikuma precizējumu, norādot, ka NVA un Iekšlietu ministrija nav ļāvušas iepazīties ar dokumentiem, kas varētu skart pieteicēja kā amata pretendenta subjektīvās tiesības un tiesiskās intereses. Tādēļ pieteicējs apstrīd, ka pretendentes, kurām Konkursā esot bijis lielāks punktu skaits nekā viņam, ir iesniegušas dokumentus Konkursa pieteikšanās termiņā. Pieteicējs arī apstrīd, ka minēto pretendenšu profesionālā kvalifikācija, tostarp izglītība un spējas, ir labākas par pieteicēja profesionālo kvalifikāciju. Tāpat pieteicējs apstrīd Konkursa komisijas veikto profesionālās kvalifikācijas novērtējumu.

Pieteicējs precizēja savu prasījumu par administratīvā akta izdošanu par valsts civildienesta attiecību nodibināšanu un pieteicēja iecelšanu amatā, lūdzot šo administratīvo aktu izdot, sākot ar dienu, kad parakstīta NVA 2012. gada 7. jūnija vēstule. Tāpat pieteicējs

precizēja prasījumu par mantisko zaudējumu atlīdzību, lūdzot atlīdzību Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma izpratnē no dienas, kad parakstīta NVA 2012. gada 7. jūnija vēstule.

[8] 2014. gada 13. martā tiesā saņemts pieteicēja paskaidrojums, kurā minēts, ka Iekšlietu ministrijai bija jādod pieteicējam reālas iespējas, piedāvājot konkrētu laiku un vietu, iepazīties ar lietas materiāliem un pēc tam izteikt argumentus un viedokli. Iekšlietu ministrija nav noskaidrojusi pieteicēja viedokli un argumentus, proti, nav uzklausījusi pieteicēju. Par pretendentiem izvirzāmajām prasībām ir jāuzskata arī attiecīgā ierēdņa amata pārbaudes kritēriji. Tie bija jānorāda izsludinātajā publikācijā līdzās pieteikšanās termiņam un vietai. Konkursa dokumentācijai jāsatur tādas pašas sastāvdaļas, kādas noteiktas attiecībā uz administratīvo aktu. Izsludinātajā publikācijā nav norādītas iespējas iepazīties ar Konkursa nolikumu. Arī Konkursa komisija nav devusi iespējas iepazīties ar Konkursa dokumentāciju, lai varētu izteikt viedokli par nolikumu un Konkursa komisijas sastāvu.

[9] 2014. gada 27. marta tiesas sēdē tiesai iesniegts pieteicēja paskaidrojums, kurā minēts, ka amata pretendentam izvirzītā prasība par profesionālo pieredzi ir Latvijas Republikas Satversmes 106. pantā noteikto pamattiesību ierobežojums, bet tādam ierobežojumam jābūt noteiktam ar likumu. Profesionālā pieredze nepieciešama vienīgi reglamentētajās profesijās vai augstākajos amatos. Ja katra amata pretendentam izvirzītu prasību par profesionālo pieredzi, neviens nekad nevarētu iegūt profesionālo pieredzi. NVA Administratīvās nodaļas juriskonsulta amata pretendentam likums nenosaka prasību par profesionālo pieredzi, tādēļ tāda prasība nav objektīva un pamatota. Iestādei, izvērtējot amata pretendentu profesionālo sagatavotību, ir jādiferencē pretendentu iegūtā izglītība un profesionālā kvalifikācija. Konkursa nolikuma 24. punkts daļā par konkursa izbeigšanu ir prettiesisks, jo neatbilst Valsts civildienesta likuma 10. pantam. Lietas materiālos nav katra komisijas locekļa parakstīta apliecinājuma, ka viņš ir neatkarīgs un kompetents un neatrodas interešu konfliktā. Lietas materiālos nav arī informācijas par katra komisijas locekļa iegūto izglītību un profesionālo kvalifikāciju.

[10] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu un tā precizējumu uzturēja un paskaidroja, ka pārkāpts atšķirīgas attieksmes aizliegums, jo viņš uzskata, ka bija ieguvis lielāku punktu skaitu nekā tās divas personas, kuras norādījusi NVA. Sadaļā „normatīvo aktu izstrāde" viņam piešķirta nulle punktu, kaut gan pieteicējs bija norādījis, ka ir izstrādājis tiesību aktu projektus, konkrēti, likumprojekta „Grozījumi likumā „Ārvalstu bruņoto spēku statuss Latvijas Republikā"" izstrādē – tā daļa, kas attiecas uz elektroniskajiem sakariem, ir pieteicēja izstrādāta. Pieteicējs ir arī sniedzis atzinumus par normatīvo aktu projektiem. Tā kā divi amata pretendenti ir atteikušies, nav saprotams, kādēļ NVA nav pieņēmusi lēmumu par pieteicēja iecelšanu amatā. Nav saprotams, kad ir tapis nolikums, tādējādi bija iespējams to izstrādāt pēc Konkursa, lai nepieļautu pieteicēja iecelšanu amatā. Tādēļ pieteicējs apstrīd nolikuma 24. punktu. Apstrīdēšanas procesā pieteicējs vērsās ar iesniegumu Iekšlietu ministrijā, lai varētu iepazīties ar Konkursa dokumentāciju, taču ministrija šo procesu novilcināja. Diezgan dīvaini, ka informācija neparādījās oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis". Pieteicējam bija emocionāls satricinājums, jo viņš bija cerējis, ka viņa rezultāti būs paši labākie. Pieteicēja punkti rakstiskajā pārbaudījumā ir norādīti nepareizi, jo jābūt 25,375 punktiem. Iespējams, ka citās anketās arī nav pareizi saskaitīts.

NVA pārstāve pieteikumu neatzina un paskaidroja, ka pieteicējam bija tiesības iepazīties ar Konkursa nolikumu jau pirms Konkursa izsludināšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis". Pieteicējs NVA nav izteicis lūgumu iepazīties ar lietas materiāliem, tāpēc šāda informācija netika sniegta.

Iekšlietu ministrijas pārstāve pieteikumu neatzina un paskaidroja, ka iespēja iepazīties ar attiecīgajiem dokumentiem netika nodrošināta, jo ministrija uzskatīja, ka pieteicējam pašam jāvēršas NVA ar šādu lūgumu.

Motīvu daļa

[11] Pārbaudot lietas apstākļus un izvērtējot lietas dalībnieku izteiktos viedokļus, tiesa secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[12] Lietā ir strīds, vai Konkursa komisija objektīvi novērtēja amata pretendentus, kā arī strīds, vai Konkurss pamatoti tika izbeigts pēc tam, kad divi visaugstāko novērtējumu ieguvušie pretendenti atteicās ieņemt vakanto amatu.

[13] Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 2. panta pirmo daļu šis likums nosaka valsts civildienesta ierēdņa amata pretendentam izvirzāmās obligātās prasības [..].

Saskaņā ar minētā likuma 8. panta pirmo un otro daļu atklātu pretendentu konkursu uz ierēdņu amatiem attiecīgā iestāde izsludina laikrakstā „Latvijas Vēstnesis". Izsludinot konkursu, norāda saskaņā ar amata aprakstu ierēdņa amata pretendentam izvirzāmās prasības, pieteikšanās termiņu un iesnieguma iesniegšanas vietu.

Likuma 9. panta otrās daļas 2. punktā paredzēts, ka pretendentu atbilstību vakantā ierēdņa amata aprakstā izvirzītajām prasībām izvērtē, ievērojot attiecīgā ierēdņa amata pārbaudes kritērijus, kurus nosaka attiecīgā iestāde.

Likuma 9. panta trešās daļas 3. punktā noteikts, ka pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisija izvēlas vienu vai vairākus

pretendentus, kas vislabāk atbilst ierēdņa amata aprakstā izvirzītajām prasībām, un, motivējot savu izvēli, iesaka viņus attiecīgās iestādes vadītājam iecelšanai ierēdņa amatā. Atbilstoši likuma 9. panta ceturtajai daļai attiecīgā šā panta trešajā daļā minētā amatpersona izvērtē pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteikumu un pieņem lēmumu par pretendenta iecelšanu amatā.

Savukārt likuma 9. panta septītā daļa nosaka, ka pretendentam ir tiesības iepazīties ar pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteikumu un šā panta trešajā daļā minētās amatpersonas lēmumu. Pretendentam ir tiesības attiecīgās amatpersonas lēmumu apstrīdēt augstākā iestādē vai, ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets vai Ministru prezidents, pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

[14] Ņemot vērā iestādes intereses iecelt amatā tai visvairāk nepieciešamās jeb iestādes darbā visnoderīgākās personas, iestādes pašas kompetencē ir noteikt, kādus vērtēšanas kritērijus ir lietderīgi piemērot, ja tie tieši nav noteikti tiesību normās. Tiesas kompetencē ir pārbaudīt, vai iestāde nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas, piemēram, vērtējusi personas pēc tādiem kritērijiem, kas nav saistīti ar iestādes funkciju veikšanu (*Augstākās tiesas 2012. gada 2. marta sprieduma lietā Nr. SKA-105/2012 12. punkts*).

Ievērojot iestādei šajā jomā piešķirto rīcības brīvību, tiesa arī nevar vērtēt to, kuriem kritērijiem būtu dodama priekšroka, proti, kuriem no tiem piešķirams lielāks īpatsvars kopējā novērtējumā. Izņēmums varētu būt vienīgi gadījumā, ja iestāde īpaši būtisku nozīmi būtu piešķīrusi atsevišķam kritērijam, nespējot pamatot šīs nozīmes lietderību, proti, saistību ar iestādes funkcijām un sasniedzamajiem mērķiem attiecībā uz ierēdņu kvalifikāciju un darba rezultātiem (*Augstākās tiesas 2012. gada 9. jūlija sprieduma lietā Nr. SKA-362/2012 11. punkts*).

Tiesai jāpārbauda, vai pieteicēja izvērtēšanas procedūra, lemjot par ierēdņu iecelšanu, bija objektīva, vai netika pārkāpts patvaļas aizlieguma un atšķirīgas attieksmes aizlieguma princips (*Augstākās tiesas 2013. gada 22. janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-61/2013 8. punkts*).

Personai, kura pretendē uz iecelšanu vakantajā amatā, ir jāatbilst attiecīgā amata aprakstā noteiktajām prasībām, un personas atbilstība jāvērtē, ņemot vērā amata apraksta prasības. Salīdzinoši Valsts civildienesta likuma 8. panta otrā daļa noteic, ka, izsludinot konkursu, norāda saskaņā ar amata aprakstu ierēdņa amata pretendentam izvirzāmās prasības (*Augstākās tiesas 2012. gada 1. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-30/2012 11. punkts*).

[15] Pieteicējs uzskata, ka attiecīgā ierēdņa amata pārbaudes kritēriji ir uzskatāmi par pretendentiem izvirzāmajām prasībām un ka tie arī bija jānorāda izsludinātajā publikācijā līdzās pieteikšanās termiņam un vietai.

Tiesa konstatē, ka visi pretendenta novērtējuma lapā norādītie vērtēšanas kritēriji ir norādīti arī izdevumā „Latvijas Vēstnesis" izsludinātajā Konkursa publikācijā. Tādējādi pieteicēja iebildums nav pamatots.

[16] Pieteicējs apstrīd Konkursa komisijas veikto profesionālās kvalifikācijas novērtējumu un uzskata, ka iestādei, izvērtējot amata pretendentu profesionālo sagatavotību, ir jādiferencē pretendentu iegūtā izglītība un profesionālā kvalifikācija.

Saskaņā ar lietā esošā Konkursa nolikuma 10.2. punktu pretendentam tiek izvirzīta prasība par otrā līmeņa augstāko izglītību tiesību zinātnēs. Nolikuma 12. punkts paredz, ka konkursa pirmajā kārtā komisija pieņem lēmumu par pretendentu atbilstību šī nolikuma 10.2. punktā izvirzītajai prasībai. Saskaņā ar Konkursa nolikuma 1. pielikumu – pretendenta novērtējuma lapu – izglītība tiek vērtēta ar 0 punktu, ja pretendentam nav otrā līmeņa augstākās izglītības tiesību zinātnēs, un ar 3 punktiem, ja pretendentam ir otrā līmeņa augstākā izglītība tiesību zinātnēs.

Gan pieteicējam, gan abām visaugstāko novērtējumu ieguvušajām amata pretendentēm (/pers. N/ un /pers. O/) par izglītību ir piešķirts maksimālais punktu skaits – 3 punkti. Turklāt lietā esošās diplomu kopijas apstiprina, ka visiem trim minētajiem pretendentiem ir maģistra grāds tiesību zinātnēs.

Tādējādi pieteicēja iebildums, ka iestādei bija pienākums diferencēt pretendentu izglītību un profesionālo kvalifikāciju, ir nepamatots. Konkursa nolikuma jau paredz diferencēt pretendentu izglītību, un to iestāde ir arī darījusi, piešķirot pretendentiem 3 vai 0 punktu un attiecīgi virzot vai nevirzot tos Konkursa nākamajā kārtā (*lietas 50. lapa*).

Ja pieteicējs uzskata, ka izglītība un profesionālā kvalifikācija bija jādiferencē vēl smalkāk, tad šāds iebildums ir noraidāms, jo, kā jau iepriekš minēts, iestādes pašas kompetencē ir noteikt, kādus vērtēšanas kritērijus ir lietderīgi piemērot, ja tie tieši nav noteikti tiesību normās. Tiesa arī nevar vērtēt to, kuriem kritērijiem būtu dodama priekšroka, proti, kuriem no tiem piešķirams lielāks īpatsvars kopējā novērtējumā.

[17] Pieteicējs iebilst, ka sadaļā par normatīvo aktu izstrādi viņam piešķirta nulle punktu, kaut gan viņš bija norādījis, ka ir izstrādājis tiesību aktu projektus.

Saskaņā ar pretendentu novērtējuma lapu par attiecīgo kompetenci (darba pieredzi tiesību aktu projektu izstrādē un analīzē) var piešķirt 0 (nav attiecīgas darba pieredzes) vai 3 (ir attiecīga darba pieredze) punktus.

Liecinieks/pers. P/, kurš bija veicis Konkursa pretendentu novērtējumu, liecināja, ka Konkursā 4. kompetence (proti, darba pieredze tiesību aktu projektu izstrādē un analīzē) tika novērtēta attiecīgi ar 0 vai 3 punktiem. Nepastāvēja iespēja iegūt citu punktu skaitu. Pēc

pieteicēja iepriekšējās darbavietas un ieņemamā amata komisijai neradās priekšstats, ka ir attiecīgā pieredze. NVA bija juriskonsulta meklējumos, tādēļ pretendentiem bija jābūt juridiskajai pieredzei. Pieteicējs bija strādājis telekomunikāciju nodaļā, tādēļ liecinieks pieļāva, ka pieteicējs kā speciālists varēja sniegt viedokli normatīvā akta sagatavošanā. Pieteicēja izglītība ir novērtēta maksimāli (*lietas 75. lapa*).

Lieciniece/pers. R/, kura izstrādāja Konkursa kritērijus, liecināja, ka vakantais amats bija viņas pakļautībā. Par pieteicēja zināšanām šaubas radās testa laikā, jo pieteicējs pilnībā nav nosaucis instrukcijas un ieteikumus, kas primāri jāzina jebkuram ierēdnim, kas nodarbojas ar normatīvo aktu izstrādi. Pēc atbildēm radās jautājums, vai pieteicējs ir tieši strādājis ar normatīvajiem aktiem. Aizsardzības ministrijai ir Juridiskais departaments, kas nodrošina normatīvo aktu virzību. Pieteicējs strādāja Informācijas tehnoloģiju departamentā, tātad normatīvo aktu izstrādē varēja piedalīties tikai kā eksperts. Netika gūta pārliecība, ka pieteicējs ir piedalījies kāda ārējā normatīvā akta izstrādē, jo, ja pieteicējs tādu būtu nosaucis, to varētu pārbaudīt Valsts kancelejas mājaslapā. Intervijas laikā tika gūta pārliecība, ka pieteicējs nav starp stiprākajiem kandidātiem. Pieredzi normatīvo aktu izstrādē komisija vērtēja pamatā pēc iesniegtajiem dokumentiem. Secinājumi tika izdarīti intervijas laikā. Pieteicējs pieteikumā nenosauca normatīvos aktus, kuru tapšanā būtu piedalījies. Testā tika pārbaudītas minimālās zināšanas, bet neskaidrie jautājumi pārjautāti intervijas laikā (*lietas 104. lapa*).

Tiesa konstatē, ka liecinieku teiktais sakrīt ar pieteicēja CV norādīto, ka no 2001. līdz 2012. gadam viņš ir strādājis Aizsardzības ministrijas Sakaru un informācijas tehnoloģiju departamenta Sakaru (vēlāk – Telekomunikāciju) nodaļā. Ņemot vērā, ka vakantais amats bija juriskonsulta amats un ka pieteicējs bija strādājis Sakaru un informācijas tehnoloģiju departamentā, nevis Juridiskajā departamentā, tiesa atzīst, ka komisijas šaubas par pieteicēja apgalvoto darba pieredzi ir objektīvas un pamatotas. No liecinieku liecībām izriet objektīvs un pamatots apsvērums, ka maksimālais punktu skaits pretendentam būtu piešķirams gadījumā, ja viņš būtu strādājis Juridiskajā departamentā, kur tiesību aktu projektu izstrāde būtu bijusi viņa pamatpienākums. Tādēļ tiesa atzīst, ka iestāde nav pārkāpusi rīcības brīvību, piešķirot pieteicējam 0 punktu, nevis 3 punktus.

[18] Pieteicējs uzskata, ka prasība par profesionālo pieredzi ir Latvijas Republikas Satversmes 106. pantā noteikto pamattiesību ierobežojums, bet NVA Administratīvās nodaļas juriskonsulta amata pretendentam likums nenosaka prasību par profesionālo pieredzi, tādēļ tāda prasība nav objektīva un pamatota.

Tiesa norāda, ka saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 8. panta otro daļu, izsludinot konkursu, norāda saskaņā ar amata aprakstu ierēdņa amata pretendentam izvirzāmās prasības. Kā jau minēts, iestādes pašas kompetencē ir noteikt, kādus vērtēšanas kritērijus ir lietderīgi piemērot, ja tie tieši nav noteikti tiesību normās. Tiesas kompetencē ir pārbaudīt, vai iestāde nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas, piemēram, vērtējusi personas pēc tādiem kritērijiem, kas nav saistīti ar iestādes funkciju veikšanu.

Tiesai ir iesniegts 2011. gada 26. septembrī apstiprinātais NVA Administratīvās nodaļas juriskonsulta amata apraksts. Saskaņā ar aprakstā minēto darbinieka amata pienākumi ir veikt iekšējo normatīvo aktu projektu izstrādi, nodrošināt citu struktūrvienību sagatavoto iekšējo normatīvo aktu projektu analīzi. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasība par darba pieredzi tiesību aktu projektu izstrādē un analīzē ir objektīva un pamatota, jo ir saistīta ar iestādes funkciju veikšanu.

Pieteicēja ieskatā, ja katra amata pretendentam izvirzītu prasību par profesionālo pieredzi, neviens nekad nevarētu iegūt profesionālo pieredzi.

Tiesa norāda, ka, nevirzot viņa kandidatūru konkrētam amatam, pieteicējam netiek liegta iespēja iegūt nepieciešamo pieredzi, strādājot citā vietā un amatā. Iestāde Konkursā ir tikai objektīvi nolēmusi piešķirt augstāku novērtējumu personām, kurām ir vajadzīgā darba pieredze, nevis likusi nepamatotus šķēršļus tieši pieteicēja kandidatūrai.

[19] Pieteicējs pamatoti norāda, ka viņa punkti rakstiskajā pārbaudījumā ir norādīti nepareizi. Pārbaudot matemātisko aprēķinu pareizību pretendentu rakstiskajā pārbaudījumā un pretendenta novērtējuma lapā, tiesa konstatē, ka novērtējuma lapā ir pieļauta kļūda, jo kopā norādīti 24,375 punkti, kaut gan, saskaitot vērtējumus par katru atsevišķo kompetenci, jābūt 25,375 punktiem.

Pārbaudot matemātisko aprēķinu pareizību divu vislielāko punktu skaitu ieguvušo pretendenšu rakstisko pārbaudījumu un novērtējuma lapās, tiesa konstatē, ka /pers. N/ ir ieguvusi 27,125 punktus, savukārt /pers. O/ ir ieguvusi 27 punktus.

Tādējādi iepriekš konstatētā matemātiskā aprēķina kļūda nav ietekmējusi Konkursa iznākumu (tas ir, pretendentu iegūto vietu sadalījumu) pēc būtības.

[20] Pieteicējs apstrīd Konkursa nolikuma 24. punktu daļā par konkursa izbeigšanu un uzskata, ka minētais nosacījums ir pretrunā ar Valsts civildienesta likuma 10. pantu.

Konkursa nolikuma 24. punkts paredz, ka Konkursa komisija apkopo konkursa trešās kārtas rezultātus un izvirza par konkursa uzvarētāju to pretendentu, kurš visās konkursa kārtās kopā ieguvis vislielāko punktu skaitu. Ja vairākiem pretendentiem ir vienāds punktu skaits, par konkursa uzvarētāju izvirza to pretendentu, kurš atbilst 10.6. apakšpunktā izvirzītajai prasībai. Ja konkursa uzvarētājs atsakās no amata, par konkursa uzvarētāju izvirza to pretendentu, kuram ir otrs lielākais punktu skaits. Ja pirmie divi konkursa uzvarētāji atsakās ieņemt amatu, konkurss tiek izbeigts.

Savukārt Valsts civildienesta likuma 10. pantā noteikts, ka atkārtotu pretendentu konkursu izsludina, ja: 1) konkursā nav pieteicies neviens pretendents; 2) saskaņā ar pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas lēmumu neviena pretendenta profesionālā sagatavotība neatbilst ierēdņa amata aprakstā noteiktajām prasībām; 3) nevienu no pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteiktajiem pretendentiem šā likuma 9. panta trešajā daļā minētā attiecīgā amatpersona neatzīst par piemērotu attiecīgajam

amatam.

Tiesa uzskata, ka Konkursa nolikuma 24. punktā ietvertais nosacījums par konkursa izbeigšanu, ja pirmie divi konkursa uzvarētāji atsakās ieņemt amatu, nav pretrunā ar Valsts civildienesta likuma regulējumu.

Tiesa norāda, ka minētā likuma 10. panta 3. punktā paredzētā situācija (atkārtotu pretendentu konkursu izsludina, ja nevienu no komisijas ieteiktajiem pretendentiem iestādes vadītājs neatzīst par piemērotu attiecīgajam amatam) ir skatāma kopsakarā ar likuma 9. panta trešo daļu, kurā paredzēts, ka komisija izvēlas vienu vai vairākus pretendentus, kas vislabāk atbilst ierēdņa amata aprakstā izvirzītajām prasībām, un, motivējot savu izvēli, iesaka viņus iestādes vadītājam. Proti, likums komisijai neuzliek pienākumu ieteikt iestādes vadītājam pilnīgi visus pretendentus, kuri vispār atbilst izvirzītajām prasībām, bet gan paredz iespēju izvēlēties vienu vai vairākus pretendentus, kuri izvirzītajām prasībām atbilst vislabāk.

Konkrētajā gadījumā komisijas rīcība ir detalizētāk regulēta Konkursa nolikumā, nosakot, ka komisija izvirza vienu pretendentu – to, kurš ieguvis vislielāko punktu skaitu. Nolikums paredz iespēju izvirzīt vēl vienu pretendentu gadījumā, ja pirmais atsakās ieņemt vakanto amatu, taču nolikums neparedz izvirzīt vēl trešo pretendentu, savukārt Valsts civildienesta likums vispār neuzliek šādu pienākumu – ieteikt iestādes vadītājam vēl citu pretendentu, ja ieteiktais vai visi ieteiktie atsakās ieņemt vakanto amatu. Tādējādi Konkursa nolikuma 24. punkts tikai precīzāk noregulē iestādes rīcības brīvību gadījumos, ja konkursa uzvarētājs atsakās ieņemt vakanto amatu, nevis uzliek amata pretendentiem likumā neparedzētus šķēršļus. Jo jānorāda, ka saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 9. panta ceturto daļu un 10. panta 3. punktu iestādes vadītājam ir rīcības brīvība izvērtēt izvirzīto pretendentu un atzīt vai neatzīt viņu par piemērotu attiecīgajam amatam. Šajā gadījumā iestādes vadītājs savu rīcības brīvību jau daļēji ir izmantojis, apstiprinot Konkursa nolikumu, tostarp konkursa uzvarētāja izvirzīšanas kārtību. Tā kā nolikums ir parakstīts 2012. gada 5. aprīlī – pirms Konkursa izsludināšanas, nav konstatējams atšķirīgas attieksmes aizlieguma pārkāpums attiecībā pret pieteicēju.

[21] Uz pieteicēja iebildumu, ka informācija par Konkursa rezultātiem neparādījās oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis", norādāms, ka saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 9. panta piekto daļu attiecīgā iestāde publicē laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" šā panta trešajā daļā minētās amatpersonas lēmumu par pretendenta iecelšanu amatā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas. Likumā nav noteikts tiešs iestādes pienākums publicēt informāciju par konkursa izbeigšanu.

[22] Pieteicējs norāda, ka Konkursa komisija nav devusi viņam iespējas iepazīties ar Konkursa dokumentāciju, lai varētu izteikt viedokli par nolikumu un Konkursa komisijas sastāvu. Tāpat pieteicējs norāda, ka lekšlietu ministrijai bija jādod pieteicējam reālas iespējas, piedāvājot konkrētu laiku un vietu, iepazīties ar lietas materiāliem un pēc tam izteikt argumentus un viedokli, taču ministrija nav noskaidrojusi pieteicēja viedokli un argumentus, proti, nav uzklausījusi pieteicēju.

Tiesa konstatē, ka 2013. gada 10. jūnija sūdzībā iekšlietu ministram pieteicējs citstarp prasa nodrošināt likumā garantētās amata pretendenta tiesības iepazīties ar dokumentāciju, kas skar vai varētu skart viņa kā amata pretendenta tiesības un tiesiskās intereses. 2013. gada 10. jūlijā lekšlietu ministrija paziņoja, ka ir pieprasījusi NVA papildu informāciju vispusīgai apstrīdēšanas iesnieguma izvērtēšanai un pagarina sūdzības izskatīšanas termiņu līdz 2013. gada 9. augustam. 2013. gada 1. augustā ministrija nosūtīja pieteicējam lēmumu par viņa apstrīdēšanas iesniegumu, lēmumā norādot, ka konkursa dokumentu pieejamība skatāma Fizisko personu datu aizsardzības likuma un Informācijas atklātības likuma ietvaros.

Tiesa norāda, ka saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 9. panta septīto daļu pretendentam ir tiesības iepazīties ar pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteikumu un šā panta trešajā daļā minētās amatpersonas lēmumu. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 61. pantu administratīvā procesa dalībniekam ir tiesības iepazīties ar lietu un izteikt savu viedokli jebkurā procesa stadijā. Šīs tiesības neaptver informāciju, kas saskaņā ar šā likuma 54. panta otro daļu vai citiem likumiem nav izpaužama.

Tādējādi tiesa atzīst, ka lekšlietu ministrija nepamatoti ir atsaukusies tikai uz Fizisko personu datu aizsardzības likumu un Informācijas atklātības likumu, jo administratīvā procesa dalībnieka tiesības iepazīties ar lietas materiāliem ir noteiktas procesuālajās tiesību normās. Vienlaikus tiesa norāda, ka pieteicēja lūgums „nodrošināt likumā garantētās amata pretendenta tiesības iepazīties ar dokumentāciju" ir formulēts vispārīgi, no tā nav izsecināms lūgums iestādei piedāvāt konkrētu laiku un vietu, kur iepazīties ar lietu. Vēl vairāk, saņemot lekšlietu ministrijas 2013. gada 10. jūlija paziņojumu par sūdzības izskatīšanas termiņa pagarināšanu līdz 2013. gada 9. augustam un neatrodot tajā nekādas norādes par iespējām iepazīties ar lietas materiāliem, pieteicējam būtu bijis jāsaprot, ka viņam pašam jāizrāda iniciatīva, lai iespēju iepazīties ar lietu un izteikt papildu apsvērumus viņš varētu izmantot līdz galīgā lēmuma izdošanai. Tādēļ, lai arī lekšlietu ministrija kļūdaini ir atsaukusies tikai uz Fizisko personu datu aizsardzības likumu un Informācijas atklātības likumu, minētais nav ietekmējis lietas iznākumu.

Savukārt uz pieteicēja iebildumu, ka Konkursa komisija nav devusi viņam iespējas iepazīties ar Konkursa dokumentāciju, lai varētu izteikt viedokli par nolikumu un Konkursa komisijas sastāvu, tiesa norāda, ka lietas materiālos nav atrodams attiecīgs pieteicēja lūgums vai iesniegums. Pieteicējs nav arī norādījis uz apstākļiem, kas liecinātu, ka komisija ir atteikusies to darīt. Tiesības iepazīties ar lietu ir procesa dalībnieka izvēle, proti, iestādei nav pienākuma iepazīstināt pieteicēju ar lietu bez viņa paša izteiktas vēlēšanās.

[23] Pieteicējs lūdz atlīdzināt mantiskos zaudējumus (nesaņemto darba algu, ieturamos nodokļus un veicamās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas), kā arī personisko un morālo kaitējumu 12 000 latu apmērā.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7. panta pirmo daļu mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ. Saskaņā ar likuma 8. panta pirmo daļu personiskais kaitējums šā likuma izpratnē ir kaitējums, kas ar iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību nodarīts fiziskās personas dzīvībai, fiziskajai integritātei, veselībai, brīvībai, godam un cieņai, personiskam un ģimenes noslēpumam vai komercnoslēpumam, autortiesībām vai citām nemantiskajām

tiesībām vai ar likumu aizsargātajām interesēm. Savukārt saskaņā ar likuma 9. pantu morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir personiskais kaitējums, kas izpaužas kā fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Tā kā lietā nav konstatējams iestādes prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība, vai būtisks pieteicēja tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums, prasījums par zaudējuma atlīdzību ir noraidāms kā nepamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu, tiesa

nosprieda

Noraidīt pilnībā /pers. D/ pieteikumu par lekšlietu ministrijas 2013. gada 1. augusta lēmuma Nr. 1-66/45 atcelšanu, par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par valsts civildienesta attiecību nodibināšanu un /pers. D/ iecelšanu amatā, par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu un par personiskā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu 17 074,46 *euro* (12 000 latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I. Freimane